Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

basisschool De Opstap

Plaats	:	Brunssum
BRIN nummer	:	08LJ|C1
Onderzoeksnummer	:	289612
Datum onderzoek	:	27 juni 2016
Datum vaststelling	:	12 juli 2016

INHOUDSOPGAVE

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN 5
2 TOELICHTING OP DE OORDELEN 7
3 REACTIE VAN HET BESTUUR 11
4 OPZET VAN HET ONDERZOEK 13
BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEN 15
BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE 21

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

basisschool De Opstap heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De eindopbrengsten zijn gemiddeld genomen voldoende. Borging van voldoende en stabiele eindresultaten is van belang.
- De leraren en intern begeleiders hebben zicht op de ontwikkeling en leerprestaties van de leerlingen. De preventieve zorg is goed op orde. In de curatieve zorg zijn nog een aantal verbeterpunten.
- De leraren beheersen de basisvaardigheden van het didactisch handelen. Er liggen volop kansen om hier verbreding en verdieping in aan te brengen. De afstemming en differentiatie naar verschillende subgroepen kunnen de leraren nog verbeteren.
- De procedures voor toetsing en afsluiting zijn voor iedereen helder. De school betrekt ouders bij het uiteindelijke advies voor voortgezet onderwijs.
- De veiligheidsbeleving wordt regelmatig gemeten onder leerlingen en leraren. Hoewel enkele (pest-)incidenten het veiligheidsgevoel onder druk hebben gezet, geven leerlingen aan zich nu voldoende veilig te voelen. De leraren zijn de weg ingeslagen naar een meer proactief veiligheidsbeleid om herhaling van dergelijke incidenten in de toekomst te voorkomen.
- De overstap naar een nieuw schoolgebouw, dat een Integraal Kindcentrum (IKC) zal worden, biedt kansen om het proces van evaluatie en verbetering aan te scherpen. Een gezamenlijke visie, die nog opgesteld zal worden, kan de onderlegger worden om nieuwe ontwikkelingen in het IKC aan te gaan.
- De professionele cultuur is volop in ontwikkeling. De duidelijke sturing van de schoolleiding geeft de mogelijkheden en grenzen aan van afspraken en schoolbeleid. Mede hierdoor is er volop vertrouwen dat de ontwikkeling van basisschool De Opstap naar een volwaardig Integraal Kindcentrum zal slagen.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:
1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
1.1	Resultaten			•		

Onderwijsresultaten

De leerlingen van basisschool De Opstap behaalden in de afgelopen jaren voldoende resultaten op de eindtoets. Met uitzondering van 2014, waar de eindopbrengsten onder de norm uitkwamen, waren zij in 2015 en 2016 (net) voldoende. Het is van belang dat de eindresultaten op een voldoende en stabiel niveau gehandhaafd worden. De school beschikt over veel kwantitatieve gegevens met betrekking tot de kenmerken van de leerlingpopulatie. Deze gegevens kunnen meer 'vertaald' worden naar consequenties voor de inrichting van het onderwijs op De Opstap.

Onderwijsproces		**1**	**2**	**3**	**4**
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.7	Toetsing en afsluiting				•

Onderwijsproces

Het leerstofaanbod is breed en voldoet aan de kerndoelen. De afstemming van het leerstofaanbod is passend bij de leerlingpopulatie. De school kiest voor breed en divers; naast de kern- en zaakvakken is er Engels, Duits, techniek, cultuureducatie, muziek en ook bij bewegingsonderwijs is sprake van een beredeneerd aanbod.
Door de hele school heen, maar met name in de groepen 1 en 2, is nadrukkelijk sprake van taal- en woordenschatontwikkeling. Ook ouders worden hier sterk bij betrokken. Een aandachtspunt in het leerstofaanbod is de doorgaande lijn die ervoor moet zorgen dat de vak- en vormingsgebieden goed op elkaar aansluiten in de klassen.

De leraren en intern begeleiders hebben in voldoende mate zicht op de ontwikkeling en leerprestaties van de leerlingen. Met behulp van groepsgesprekken, methodegebonden toetsen, observaties en een leerlingvolgsysteem signaleren zij tijdig wanneer de ontwikkeling van een leerling stagneert of terugvalt. De preventieve zorg is goed op orde. Na ieder blok worden de toetsen geanalyseerd en krijgen de leerlingen die uitvallen aanvullende en/of remediërende leerstof aangeboden.
Toch is op dit onderdeel ruimte voor verbetering. Wanneer leerlingen uitvallen op de lovs toetsen is niet in alle gevallen duidelijk welke planmatige ondersteuning daar op volgt. De groepsplannen zijn in ontwikkeling en bieden in de huidige vorm weinig houvast voor het dagelijks handelen en uitvoeren van specifieke zorg. De analyse van de hulpvraag is vrij algemeen en dit kunnen de leraren meer verdiepen. Ook kunnen de leraren voor leerlingen die dat aantoonbaar nodig hebben, eerder de stap maken naar een eigen leerlijn in plaats van hen bij het (klassikale) basisaanbod te blijven betrekken.

De leraren beheersen de basisvaardigheden van het didactisch handelen. Zij geven duidelijke uitleg en tijdens de lessen heerst er rust in de groepen. Leerlingen mogen wel meer gelegenheid krijgen om met en van elkaar te leren en uitgedaagd worden tot denken. De leraren kunnen een verdiepingsslag maken door hun lessen te richten op (meer) differentiatie in instructie, met name voor de leerlingen die meer dan gemiddeld presteren. Een ander ontwikkelpunt is het toespassen van activerende werkvormen en geven van gerichte feedback, waarmee leerlingen meer eigenaar worden van hun eigen leerproces.

Alle leerlingen maken regelmatig toetsen van het leerlingvolgsysteem en in groep 8 doen alle leerlingen mee aan de eindtoets. De procedures voor doubleren, kleuterverlenging en versnellen zijn voor ouders en leraren helder beschreven en bekend. Al in groep 7 ontvangen de leerlingen en hun ouders een

voorlopig schooladvies voor voortgezet onderwijs. Ouders worden nauw betrokken bij dit proces.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.2	Veiligheid			•	

Schoolklimaat en veiligheid

De school voldoet aan de formele eisen van het veiligheidsbeleid. Zo is er een vertrouwenspersoon, een pestprotocol, incidentenregistratie en wordt de veiligheidsbeleving regelmatig gemeten. In het afgelopen jaar hebben zich een aantal (pest-)incidenten voorgedaan die van invloed waren op het gevoel van veiligheid in en rond de school. Hoewel de leraren hier snel en adequaat op hebben gereageerd en de effecten van de incidenten niet meer zichtbaar zijn, geven de leerlingen aan dat de aanpak kan verschillen per leraar. Het team is recent gestart met een methodiek die leerlingen meer inzicht moet geven in de effecten van hun gedrag en hen meer weerbaar kan maken. Deze ontwikkeling kan ervoor zorgen dat het veiligheidsbeleid minder reactief, maar meer proactief worden kan, mits het team daarin duidelijk gezamenlijke waarden en normen uitdraagt.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur			•	

Kwaliteitszorg en ambitie

Met ingang van schooljaar 2016-2017 verhuist de school naar een nieuw gebouw. Samen met andere ketenpartners zal hier een Integraal Kindcentrum (IKC) opgezet worden. Het schoolplan loopt hier al op vooruit en geeft een omschrijving van de verwachte en gewenste ontwikkelingen in het aanstaande IKC. De leraren van De Opstap zijn weliswaar in overleg met andere betrokkenen van het IKC, maar gezamenlijke uitgangspunten en een heldere visie ontbreken nog. Het is ook niet duidelijk welke concrete doelen er in het komende schooljaar nagestreefd gaan worden en welke aspecten van het huidige onderwijs zij willen borgen. De start in het IKC biedt kansen om de evaluatie en verbetering door te ontwikkelen. Te denken valt aan schoolspecifieke criteria, bijvoorbeeld ten aanzien van het didactisch handelen, om de onderwijskwaliteit op te kunnen toetsen, tevredenheidspeilingen onder ouders en leerlingen en audits om te reflecteren op de ontwikkeling van het IKC.

De leraren geven aan trots te zijn op hun samenwerking. Er zijn diverse specialisaties binnen het team en van hun kennis en expertise maken de andere leraren vaak gebruik. De professionele cultuur is volop in ontwikkeling; de schoolleiding voert klasbezoeken uit en geeft gerichte feedback hierover aan de leraren. De sturing van de schoolleiding is krachtig en duidelijk. Een aandachtspunt is de (professionele) communicatie en informatie van en naar ouders toe. Desgevraagd geven zij aan dat zij vaak geen zicht hebben op resultaten en verbeteractiviteiten binnen de school en dat informatie over bepaalde onderwerpen afhankelijk is van de leraar.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Opstap.
We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Bestuur, directie en team van basisschool De Opstap herkennen zich in het inspectierapport zoals dat is opgesteld naar aanleiding van documentenonderzoek en schoolbezoek. De voor ons nieuwe opzet van het inspectiebezoek en de uitvoering daarvan is als zeer prettig en transparant ervaren.
De inspecteur trof onze school op het moment van zijn bezoek in een fase van verhuizing naar ons nieuwe gebouw; een Integraal Kindcentrum. Belangrijk is dat wij na de daadwerkelijke verhuizing een gezamenlijke missie hebben. Er is straks immers sprake van een samenwerkingsschool; een expliciete missie voor De Opstap is daarbij van groot belang. De duidelijke sturing door de schoolleiding schept hierbij vertrouwen.
We nemen de aanbevelingen die in het rapport gedaan worden ter harte en zullen deze in de uitwerking van onze koers verankeren. Blij zijn we met het vertrouwen dat de inspecteur en ons bestuur daarover uitspreekt. Het is voor iedereen een geweldige stimulans om met deze ontwikkelkansen aan de slag te blijven gaan.

Brunssum,

Directie en bestuur basisschool De Opstap

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook basisschool De Opstap.

Op 27 juni 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider(s), leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met een observant van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider (s) en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEN

Onderstaand staan de portretten van alle standaarden uit het concept-waarderingskader. Bij kwaliteitsonderzoeken gedifferentieerd toezicht wordt een bij de school passende selectie van deze standaarden beoordeeld.

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN
De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

STANDAARD 1.2: SOCIALE LEERRESULTATEN
De leerlingen behalen sociale leerresultaten op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde norm.

De school hecht belang aan het verwerven van sociale en maatschappelijke competenties. De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in kaart gebracht en heeft op basis hiervan ambities geformuleerd over het niveau dat elke leerling kan bereiken. De groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode door maken toetst zij aan deze doelen. De leerlingen verlaten de school met sociale en maatschappelijk competenties, die passen bij de kenmerken van leerlingenpopulatie en de gesteld doelen. Alle leerlingen profiteren optimaal van het genoten onderwijs op deze gebieden. Daarmee kan de school aantonen dat zij op dit gebied uit haar leerlingen haalt wat er in zit.

STANDAARD 1.3 : VERVOLGSUCCES
De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school.

De school beschikt over toereikende gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de school verlaten hebben. Het vervolgsucces voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school. De school analyseert deze gegevens en betrekt deze bij de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES
STANDAARD 2.1: AANBOD
Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING
De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN
Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.
De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de

inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING
Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

STANDAARD 2.5: SAMENWERKING
De school werkt nauw samen met voorafgaand en vervolgonderwijs, gemeenten en andere partners zoals ouders.

De school werkt nauw samen met ouders, voorschoolse voorzieningen, voorgaande scholen en ketenpartners door informatie over leerlingen uit te wisselen ter bestrijding van uitval en ten behoeve van leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften. Zij ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daar op af. Voor kinderen in achterstandssituaties en/of met een ondersteuningsbehoefte werkt de school intensief samen met ouders, ketenpartners en met partners in het samenwerkingsverband.
Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen.

STANDAARD 2.6: TOETSING EN AFSLUITING
De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Alle leerlingen in groep 8 maken een eindtoets; tijdens de schoolperiode maken

ze regelmatig toetsen van het leerlingvolgsysteem. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften in de handleiding. De school volgt een zorgvuldige procedure bij het bepalen van het advies voor vervolgonderwijs en spant zich in om leerlingen op het bij hen passende niveau geplaatst te krijgen. De procedure bij advisering voorziet in betrokkenheid van ouders en leerlingen en wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig herzien. Ouders zijn geïnformeerd over het schoolbeleid voor toetsing, vertragen en versnellen.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betrekt onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.
De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betrekt interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht
De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel ‘voldoende’ of ‘goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico’s.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.